

HKO: obavijesti

studeni – prosinac 2015.

Sektorski pristup HKO-a

Još dva sektorska vijeća započela s radom

U prosincu su u Ministarstvu znanosti, obrazovanja i sporta održane **konstituirajuće sjednice** dvaju sektorskih vijeća, i to redom:

Sektorskog vijeća IX. Ekonomija i trgovina
(8. prosinca 2015.) i

Sektorskog vijeća XI. Promet i logistika
(10. prosinca 2015.).

Na konstituirajućim sjednicama članovima sektorskih vijeća predstavljen je Poslovnik sektorskih vijeća, koji je donio ministar znanosti, obrazovanja i sporta uz suglasnosti ministra rada i mirovinskoga sustava i ministra regionalnoga razvoja i fondova Europske unije. Također, članovima Sektorskog vijeća IX. Ekonomija i trgovina predstavljen je profil podsektora Trgovina izrađen u okviru projekta „Jačanje institucionalnog okvira za razvoj strukovnih standarda zanimanja, kvalifikacija i kurikuluma” (IPA), a članovima Sektorskog vijeća XI. Promet i logistika rezultati rada strukovnog Sektorskog vijeća za promet i logistiku (imenovanog Odlukom temeljenom na čl. 16. Zakona o strukovnom obrazovanju, NN br. 30/09). Na temelju prezentacija povele su se rasprave o aktualnim problemima u pojedinim sektorima. Nadalje, u skladu sa zadaćama sektorskih vijeća propisanim člankom 12., stavkom 2. Zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru, dogovoreno je da će članovi sektorskih vijeća sudjelovati u izradi preporuka za promjene i unapređenja u Nacionalnoj klasifikaciji zanimanja te su im sukladno tome predstavljani prvi zadaci. Zadaci su predloženi u okviru planova rada za 2016. godinu koji sadrže i druge aktivnosti, a bit će usvojeni na sljedećim sjednicama.

Konstituirajuća sjednica Sektorskog vijeća IX. Ekonomija i trgovina

Konstituirajuća sjednica Sektorskog vijeća XI. Promet i logistika

U ovom broju:

Sektorski pristup HKO-a	1
Kreativni ljudski potencijali	3
Na tržištu rada	4
Registar HKO-a	5
Međunarodna perspektiva	6
Predstavljamo vam HKO	8
Pioniri HKO-a	9
Nove boje znanja	14
Projekt „Potpora radu HKO Sektorskih vijeća i ostalih dionika u procesu provedbe HKO-a”	16

U četvrtak, 3. prosinca 2015., u Hotelu Sheraton u Zagrebu održana je **Četvrta sjednica Sektorskog vijeća XXI. Odgoj, obrazovanje i sport**. Na sjednici je nastavljena izrada popisa zanimanja u sektoru Odgoj, obrazovanje i sport temeljenog na analizi aktualnih propisa, a započeta je i usporedba izrađenog popisa s popisom pojedinačnih zanimanja u Nacionalnoj klasifikaciji zanimanja (NKZ-u). Iz usporedbe su proizašli prvi prijedlozi promjena u postojećem popisu zanimanja u NKZ-u, a dio zanimanja u NKZ-u određen je kao primaran, odnosno sekundaran za sektor. Radom na prijedlozima promjena u postojećem popisu zanimanja u NKZ-u, kao i podjelom zanimanja na primarna i sekundarna za sektor, članovi su se bavili i na **Petoj sjednici Sektorskog vijeća XXI. Odgoj, obrazovanje i sport**, održanoj u petak, 18. prosinca 2015., u Hotelu International u Zagrebu.

Četvrta sjednica Sektorskog vijeća XXI. Odgoj, obrazovanje i sport

U srijedu, 9. prosinca 2015., i srijedu, 16. prosinca 2015., u Hotelu International u Zagrebu održane su **radionice o vrednovanju standarda zanimanja i standarda kvalifikacija** namijenjene članovima sektorskih vijeća. Na radionicama su članovima sektorskih vijeća predstavljani nacrti Smjernica za izradu standarda zanimanja (MRMS) i Uputa za izradu standarda kvalifikacija (MZOS), kao i pripadajući alati, kako bi im se pružio temelj za vrednovanje standarda zanimanja i standarda kvalifikacija, što je jedna od ključnih zadaća svih sektorskih vijeća.

Radionica o vrednovanju standarda zanimanja i standarda kvalifikacija, 9. prosinca 2015.

Radionica o vrednovanju standarda zanimanja i standarda kvalifikacija, 16. prosinca 2015.

Održavanje sjednica i radionica sektorskih vijeća omogućeno je u okviru provedbe projekta „Potpora radu HKO Sektorskih vijeća i ostalih dionika u procesu provedbe Hrvatskoga kvalifikacijskog okvira”.

Do kraja 2015. godine imenovano je i započelo s radom ukupno osam sektorskih vijeća, i to:

- Sektorsko vijeće I. Poljoprivreda, prehrana i veterina
- Sektorsko vijeće II. Šumarstvo i drvna tehnologija
- Sektorsko vijeće VI. Strojarstvo, brodogradnja i metalurgija
- Sektorsko vijeće VII. Elektrotehnika i računarstvo
- Sektorsko vijeće IX. Ekonomija i trgovina
- Sektorsko vijeće X. Turizam i ugostiteljstvo
- Sektorsko vijeće XI. Promet i logistika
- Sektorsko vijeće XXI. Odgoj, obrazovanje i sport

Kreativni ljudski potencijali

Nacionalno vijeće za razvoj ljudskih potencijala

Nacionalno vijeće za razvoj ljudskih potencijala (NVRLJP) u Ministarstvu znanosti, obrazovanja i sporta 13. studenoga 2015. održalo je svoju **jedanaestu sjednicu**, a 17. prosinca 2015. **dvanaestu sjednicu**.

Nakon rasprava na sjednicama usvojene su:

- **Preporuke o primjeni HKO-a u području visokog obrazovanja i**
- **Preporuke o primjeni HKO-a u području obrazovanja odraslih.**

Preporuke su dostupne na portalu www.kvalifikacije.hr.

Jedanaesta sjednica
Nacionalnog vijeća za razvoj ljudskih potencijala

Na dvanaestoj sjednici Nacionalnog vijeća za razvoj ljudskih potencijala pomoćnik ministra u Upravi za odgoj i obrazovanje g. Staša Skenžić upoznao je članove Nacionalnog vijeća s nacrtom Programa razvoja sustava strukovnog obrazovanja i osposobljavanja (2015. – 2020.).

Dr. sc. Boris Jokić, voditelj Ekspertne radne skupine za provođenje Cjelovite kurikularne reforme objasnio je Cjelovitu kurikularnu reformu iz aspekta strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, što je poslužilo za daljnju raspravu Nacionalnog vijeća o nacrtu Preporuka o modelu primjene HKO-a u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju.

Dvanaesta sjednica
Nacionalnog vijeća za razvoj ljudskih potencijala

U četvrtak, 17. prosinca 2015., održani su **sastanci dviju tematskih radnih skupina** (TRS-ova) uspostavljenih u okviru NVRLJP-a: TRS-a 2. Analize i TRS-a 3. Uklanjanje prepreka.

Voditeljica TRS-a 2. Analize mr. sc. Sanja Crnković Požarić pokazala je [HKO portal](http://www.hko.hr) na kojem su dostupni podaci o 25 sektora prema HKO-u, pregled prema zanimanjima i obrazovnim programima, obuhvat sektora prema radnoj snazi po regijama te podaci o zapošljavanju u ključnim djelatnostima po rodovima zanimanja u sektoru. Članovi radne skupine raspravljali su i o strateškim dokumentima čije se analitičke podloge mogu koristiti za utvrđivanje prioritetnih sektora. Jedna od tema sastanka bila je plan rada TRS-a 2. Analize za 2016.

Članovi TRS-a 3. Uklanjanje prepreka na sastanku su analizirali prepreke u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju koje se odnose na obrazovanje u srednjim strukovnim školama.

Na tržištu rada

Projekt „Daljnji razvoj standarda zanimanja” - Anketa o standardu zanimanja

Glavni je cilj projekta „Daljnji razvoj standarda zanimanja” razvoj standarda zanimanja uvođenjem i provedbom **Ankete o standardu zanimanja**. Projekt je osmišljen u Ministarstvu rada i mirovinskoga sustava. Financira se iz Europskog socijalnog fonda, a nositelj je Hrvatski zavod za zapošljavanje. Projektom se provodi Anketa o standardu zanimanja za **50 zanimanja**, i to prema prijedlogu Ministarstva rada i mirovinskoga sustava, Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta te Hrvatskog zavoda za zapošljavanje. Predviđena je i savjetodavna potpora ustanovama koje samostalno provode Anketu u okviru svojih projekata, što se i čini.

Anketa se provodi *online* istraživanjem na uzorku poslodavaca koji zapošljavaju ili planiraju zaposliti radnike u određenom zanimanju. Za svako zanimanje za koje se Anketa provodi izrađuje se informativno izvješće koje će na zahtjev biti dostupno svim zainteresiranim stranama. Organizacije koje same u sklopu svojih projekata namjeravaju prikupiti podatke o zanimanjima Anketom mogu

se obratiti Hrvatskom zavodu za zapošljavanje, koji odobrava pristup *online* Anketi na svom poslužitelju kako bi se istraživanje moglo provesti putem interneta. Za sva pitanja vezana uz pristup *online* Anketi zainteresirani se mogu obratiti na e-mail adresu hzz@hzz.hr.

U sklopu projekta putem Ankete od poslodavaca i stručnjaka upućenih u sadržaj zanimanja prikupljaju se podaci o:

- ključnim poslovima potrebnim za rad u ispitivnom zanimanju u pojedinoj organizaciji,
- znanjima i vještinama potrebnim za obavljanje ključnih poslova,
- potrebnoj razini ključnih kompetencija za cjeloživotno učenje, generičkih vještina i psihomotoričkih sposobnosti,
- potrebnom obrazovanju za rad u zanimanju i
- obilježjima radnog mjesta i obilježjima organizacije.

Metodologija za izradu i tumačenje profila sektora

Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava u 2015. godini izradilo je **Metodologiju za izradu i tumačenje profila sektora**.

Uz Anketu o standardu zanimanja koja se koristi u izradi standarda zanimanja, profil sektora služi procjeni ponude i potražnje za sektorskim znanjima i vještinama. Anketom se ispituju znanja i vještine, odnosno kompetencije te popis ključnih poslova za rad na radnom mjestu, a profilom sektora analizira se zastupljenost pojedinih zanimanja i razina kvalifikacija.

Na temelju Metodologije za izradu i tumačenje profila sektora, u suradnji s Ekonomskim institutom, Zagreb, u projektu izrade studija profila sektora, a financirano

sredstvima Ministarstva rada i mirovinskoga sustava, u tijeku je **izrada osam profila sektora**:

- Promet i logistika,
- Ekonomija i trgovina,
- Zdravstvo,
- Temeljne tehničke znanosti,
- Poljoprivreda, prehrana i veterina,
- Turizam i ugostiteljstvo,
- Graditeljstvo i geodezija te
- Informacije i komunikacije,

koji će biti dostupni na internetskim stranicama Ministarstva rada i mirovinskoga sustava i na portalu www.kvalifikacije.hr.

Profili sektora, zajedno s ostalim instrumentima osmišljenim i izvedenim u Ministarstvu rada i mirovinskoga sustava (Anketa o standardu zanimanja, HKO portal, Smjernice za izradu standarda zanimanja, Smjernice za vrednovanje standarda zanimanja), uvelike će pomoći svim zainteresiranim dionicima u postupku izrade kvalitetnih standarda zanimanja i postizanja relevantnosti kvalifikacija s obzirom na potrebe tržišta rada.

Metodologija za izradu i tumačenje profila sektora

Registar HKO-a

Završena prva faza razvoja Informacijskog sustava Registra HKO-a

U studenome 2015. završena je prva faza razvoja Informacijskog sustava Registra HKO-a (ISRHKO), koja uključuje **predavanje**

- **zahtjeva za upis standarda zanimanja,**
- **zahtjeva za upis skupova kompetencija,**
- **zahtjeva za upis standarda kvalifikacija i**
- **zahtjeva za upis skupova ishoda učenja.**

Omogućen je i cjelokupan postupak (formalnog i stručnog) **vrednovanja**.

Objavljena je prva verzija programskog modula **Zahtjevi** (namijenjenog predlagateljima zahtjeva za upise u Registar HKO-a). Programski modul Zahtjevi dostupan je putem sljedeće [poveznice](#). Korisnikom modula Zahtjevi postaje se registracijom (veza je dostupna na početnoj stranici aplikacije).

Programski modul **Sektorska vijeća** (namijenjen članovima sektorskih vijeća) dostupan je putem sljedeće [poveznice](#). Korisnikom modula Sektorska vijeća mogu postati osobe koje su već evidentirane u sustavu kao aktivni članovi sektorskih vijeća.

Na oba modula trenutno je moguća prijava putem AAI@EduHr identiteta, a uskoro će prijava biti moguća i putem drugih pružatelja elektroničkih identiteta (Google, LinkedIn, Twitter i Facebook). Upute za oba modula javno su dostupne na početnoj stranici [uputa za ISRHKO](#).

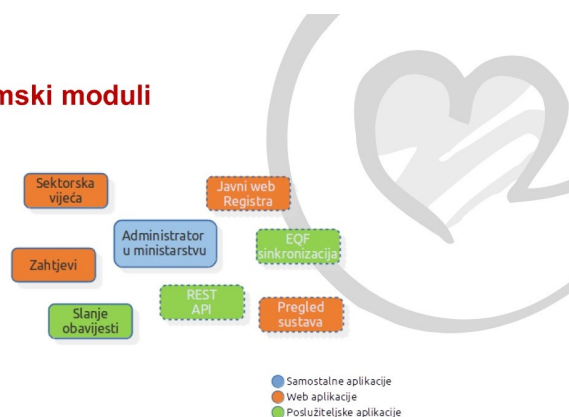
Tijekom studenoga 2015. objavljena je i verzija programskog modula za **administratore** u ministarstvima, koji će biti zaduženi za formalnu provjeru pristiglih zahtjeva za upis u Registar, a koja sadrži i podatke o Registru.

Putem poslužiteljskog modula slat će se automatske obavijesti dionicima svih postupaka za upis u Registar HKO-a.

U sljedećoj fazi razvoja Registra cilj je omogućiti predavanje zahtjeva za upis programa za stjecanje kvalifikacija, programa za stjecanje i vrednovanje skupova ishoda učenja i programa za vrednovanje skupova ishoda učenja.

Više informacija moguće je dobiti putem e-maila RegistarHKO@mzos.hr.

Programski moduli

Međunarodna perspektiva

Regionalni seminar o uklanjanju prepreka u priznavanju inozemnih visokoškolskih kvalifikacija

U Ministarstvu znanosti, obrazovanja i sporta 5. i 6. studenoga 2015. godine održan je regionalni seminar o uklanjanju prepreka u priznavanju inozemnih visokoškolskih kvalifikacija.

Seminar je dio godišnjeg programa rada regionalne međunarodne organizacije **Obrazovno-reformska inicijativa za jugoistočnu Europu (ERI SEE)** uspostavljene 2005. međudržavnim sporazumom koji su potpisali ministri obrazovanja svih država jugoistočne Europe.

Međunarodna organizacija ERI SEE ima važnu ulogu u provedbi Strategije jugoistočne Europe 2020., koju su usvojili ministri gospodarstva u studenome 2013. Strategija jugoistočne Europe 2020. regionalna je inicijativa za rast i povećanje konkurentnosti usklađena sa strategijom EU-a Europa 2020., a ERI SEE-u povjerena je uloga koordinatora aktivnosti iz područja obrazovanja.

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta aktivan je član ERI SEE-a, posebice kada je riječ o osmišljavanju i koordinaciji provedbe aktivnosti vezanih uz uklanjanje prepreka u priznavanju visokoškolskih kvalifikacija u regiji radi povećanja regionalne mobilnosti u svrhu nastavka obrazovanja ili rada.

Priznavanje inozemnih kvalifikacija jedan je od triju stupova Bolonjskog procesa i blisko je povezan s ostalim dvama stupovima koje čine kvalifikacijski okviri i osiguravanje kvalitete visokog obrazovanja.

Na seminaru je sudjelovalo tridesetak predstavnika ministarstava obrazovanja, nacionalnih ureda za priznavanje inozemnih kvalifikacija (ENIC/NARIC mreža) i visokih učilišta iz devet država (Albanija, Bosna i Hercegovina, Crna Gora, Hrvatska, Kosovo, Makedonija, Srbija, Moldavija, Slovenija), stručnjak iz Danske, kao i nekoliko predstavnika međunarodnih organizacija.

Ovim seminarom Hrvatska je nastavila aktivno podržavanje aktivnosti koje pridonose razvoju politike visokog obrazovanja u regiji, čime se neizravno pridonosi nastavku procesa proširenja EU-a na države jugoistočne Europe.

Budući da se Europskim kvalifikacijskim okvirom vlade potiču da priznavanje kvalifikacija učine lakšim i transparentnijim, nacionalni kvalifikacijski okviri trebali bi u svim zemljama regije postati važan instrument u postupku priznavanja inozemnih obrazovnih kvalifikacija.

Prvi sastanak Radne skupine država članica za Europsku klasifikaciju vještina /kompetencija, kvalifikacija i zanimanja (ESCO)

U Bruxellesu je 6. studenoga 2015. održan prvi sastanak Radne skupine država članica za Europsku klasifikaciju vještina/kompetencija, kvalifikacija i zanimanja (ESCO).

ESCO je višejezična klasifikacija u kojoj su kategorizirane vještine, kompetencije, kvalifikacije i zanimanja, uz korištenje standardizirane terminologije na svim jezicima Europske unije.

Klasifikacija se sastoji od triju međusobno povezanih „stupova“ (eng. *pillars*) koji uključuju zanimanja, vještine/kompetencije i kvalifikacije, čiji su odnosi prikazani profilima zanimanja (eng. *occupational profiles*). Svrha

je ESCO-a olakšati razmjenu podataka o ponudi i potražnji na tržištu rada na međunarodnoj razini te olakšati dijalog između tržišta rada i obrazovanja. Povezan je s relevantnim međunarodnim klasifikacijama i okvirima (kao što su ISCO, NACE i EQF) te je besplatno dostupan svim dionicima putem [mrežnog portala ESCO-a](#).

Uloga Radne skupine država članica bit će savjetovanje i potpora Europskoj komisiji pri uspostavi i razvoju ESCO-a i osiguravanje povezanosti ESCO-a s nacionalnim klasifikacijama u području zapošljavanja. U ime Hrvatske na sastanku su sudjelovali predstavnici Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta te Ministarstva rada i mirovinskoga sustava.

Delegacijama Makedonije i Kosova predstavljen Hrvatski kvalifikacijski okvir i strukovno obrazovanje i osposobljavanje u Hrvatskoj

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta 7. prosinca 2015. ugostilo je **delegaciju** od šesnaest predstavnika **makedonskog Centra za strukovno obrazovanje i osposobljavanje**.

Studijski posjet organizirao je Centar za strukovno obrazovanje i osposobljavanje (*Centar za stručno obrazovanje i obuka*) iz Makedonije u suradnji s Agencijom za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih u sklopu projekta „Razvoj strukovnog obrazovanja i osposobljavanja u kontekstu cjeloživotnog učenja“ (*Developing of VET in Lifelong Learning Context*) koji se financira iz programa Erasmus+-KA1.

Studijski posjet organiziran je kako bi se makedonska delegacija upoznala sa sustavom strukovnog obrazovanja i osposobljavanja te primjerima dobre prakse u Republici Hrvatskoj.

Uprava za odgoj i obrazovanje predstavila je srednjoškolsko obrazovanje, a Uprava za visoko obrazovanje Hrvatski kvalifikacijski okvir (HKO), instrumente HKO-a, povezivanje HKO-a s Europskim kvalifikacijskim okvirom, uloge i nadležnosti institucija u sustavu u izradi kvalifikacija, Registar HKO-a, sektorska vijeća i osiguravanje kvalitete primjene HKO-a.

Predstavnici Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta u Makedoniji će od 2016. godine sudjelovati na provedbi *twinning* projekta „Daljnje unapređenje sustava za razvoj i provedbu Nacionalnoga kvalifikacijskog okvira (NKO)“.

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta 9. prosinca 2015. posjetila je **delegacija iz Kosova** s ciljem upoznavanja Hrvatskoga kvalifikacijskog okvira (HKO-a).

Članovi delegacije bili su zamjenica ministra obrazovanja, znanosti i tehnologije Anila Demaj Statovci, ravnateljica Agencije za visoko obrazovanje Teuta Danuza, v. d. ravnateljice Akreditacijske agencije Furtuna Mehmedi te posebna savjetnica ministra rada i socijalne skrbi Fatlume Jaha. Kosovo u sklopu projekta ALLED – *Aligning education with labour market needs on Kosovo* razvija kvalifikacijski okvir. Projektom će se razviti standardi zanimanja, kvalifikacija, kurikulumi i obrazovni programi u sektorima poljoprivrede, prehrane i strojarstva te će se pilotirati u akademskoj/školskoj godini 2016. - 2017. U tijeku je izrada profila sektora, provedba ankete poslodavaca i izrada standarda.

S obzirom na izostanak zakonske i organizacijske strukture u Kosovu za uvođenje kvalifikacijskog okvira na nacionalnoj razini, delegacija Kosova iskazala je interes za upoznavanjem sa zakonodavnom i institucionalnom podlogom u Hrvatskoj kako bi u svojim institucijama mogla promišljati nužne prilagodbe.

Pomoćnik ministra za odgoj i obrazovanje g. Staša Skenžić uvodno je predstavio organizacijsku strukturu ministarstva i agencija u nadležnosti ministarstva, ključne rezultate u provedbi HKO-a te tijek provedbe kurikularne reforme u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju. Aktualnosti u provedbi i razvoju HKO-a, s posebnim naglaskom na ulogu i rezultate rada Nacionalnog vijeća za razvoj ljudskih potencijala, sektorskih vijeća i tijek izgradnje Registra HKO-a, kao i financijsku potporu iz fondova EU-a za proces provođenja HKO-a predstavili su načelnica Sektora za kvalitetu visokog obrazovanja, međunarodnu suradnju i europske poslove mr. sc. Ana Tecilačić - Goršić i viši stručni savjetnik u Odjelu za Hrvatski kvalifikacijski okvir Jure Biloglav.

Međunarodna konferencija „Položaj Republike Slovenije u Europskom prostoru visokog obrazovanja”

U Ljubljani je 2. i 3. prosinca 2015. održana međunarodna konferencija „Položaj Republike Slovenije u Europskom prostoru visokog obrazovanja” na kojoj je predstavljena vizija slovenskog visokog obrazovanja.

Okrugli stolovi bili su poticaj za raspravu o financiranju visokog obrazovanja i inovativnim pristupima u osiguravanju kvalitete, a konferencija se dotaknula i socijalne dimenzije obrazovanja kroz raspravu o društveno-ekonomskom položaju slovenskih studenata i socijalnoj dimenziji Europskog prostora visokog obrazovanja.

Na Okruglom stolu 3: **Ishodi učenja – put do osiguravanja kvalitete studijskih programa** mr. sc. Ana Tecilazić –

Goršić, načelnica Sektora za kvalitetu visokog obrazovanja, međunarodnu suradnju i europske poslove Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta, predstavila je Hrvatski kvalifikacijski okvir kao alat koji je povezan s Europskim kvalifikacijskim okvirom i Europskim prostorom visokog obrazovanja omogućujući međunarodnu usporedivost hrvatskih kvalifikacija, ali istovremeno odražavajući nacionalne potrebe i prioritete. U raspravi o proceduri osiguravanja kvalitete ishoda učenja prema HKO-u objašnjena je uloga sektorskih vijeća, stručnih tijela koja vrednuju standarde zanimanja, standarde kvalifikacija i skupova ishoda učenja, a čiji rad prati Nacionalno vijeće za razvoj ljudskih potencijala.

Predstavljamo vam HKO

Predavanje u organizaciji Odjela za obrazovanje Hrvatske sekcije IEEE

Odjel za obrazovanje Hrvatske sekcije IEEE (*Institute of Electrical and Electronics Engineers, Inc.* – Institut inženjera elektrotehnike i elektronike) organizirao je **predavanje „Hrvatski kvalifikacijski okvir”** koje je 16. studenoga 2015. na Fakultetu elektrotehnike i računarstva Sveučilišta u Zagrebu održala prof. dr. sc. Ružica Beljo Lučić, pomoćnica ministra znanosti, obrazovanja i sporta

za visoko obrazovanje i predsjednica Nacionalnog vijeća za razvoj ljudskih potencijala.

U predavanju je izložen koncept Hrvatskoga kvalifikacijskog okvira (HKO-a) s naglaskom na poveznici HKO-a s gospodarstvom i učinka na zapošljivost građana. Objašnjen je prelazak na koncept ishoda učenja i očekivane promjene u radu nastavnika.

„Možemo zajedno! Prvi korak ka učinkovitom socijalnom dijalogu u Hrvatskoj”

Hrvatski sindikat male privrede i obrtništva, uslužnih djelatnosti i stranih predstavništva u partnerstvu sa Sindikatом metalaca Hrvatske organizirao je 5. i 6. studenoga 2015. u Zagrebu **međunarodnu konferenciju** u sklopu projekta „Možemo zajedno! Prvi korak ka učinkovitom socijalnom dijalogu u Hrvatskoj” (sufinanciranog iz Europskog socijalnog fonda).

Predstavnice Ministarstva rada i mirovinskoga sustava Irena Bačelić, načelnica sektora, i Jelena Pavičić, voditeljica službe, sudjelovale su u raspravi u okviru okruglog stola na temu instrumenata Hrvatskoga kvalifikacijskog okvira (HKO-a).

Predstavljene su dosadašnje aktivnosti u radu ministarstva u području HKO-a i instrumenti za izradu standarda zanimanja.

Pioniri HKO-a

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta, u okviru Operativnog programa Razvoj ljudskih potencijala 2007. - 2013. Europskog socijalnog fonda, Prioriteta 3. Unaprjeđenje ljudskog kapitala u obrazovanju, istraživanju i razvoju, Mjere 3.1. Unaprjeđenje obrazovnog sustava, objavilo je Poziv na dostavu projektnih prijedloga „Unapređivanje kvalitete u visokom obrazovanju uz primjenu Hrvatskoga kvalifikacijskog okvira“. Odobreno je 30 projekata čija je provedba započela u 2015. godini.

Sastanci radnih skupina na građevinskim fakultetima sveučilišta u Rijeci i Splitu

Na Građevinskom fakultetu Sveučilišta u Rijeci (7. i 8. prosinca 2015.) i Fakultetu građevinarstva, arhitekture i geodezije Sveučilišta u Splitu (15. i 16. prosinca 2015.) održani su sastanci radnih skupina u okviru projekta **„Razvoj i priprema Hrvatskog kvalifikacijskog okvira u području visokog obrazovanja građevinskih inženjera“**, čiji je nositelj Građevinski fakultet Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku.

Ciljevi su projekta izrada standarda kvalifikacija te modernizacija i usklađivanje postojećih studijskih programa preddiplomskih i diplomskih studija građevinarstva kroz kontekst i mehanizme koje pruža Hrvatski kvalifikacijski okvir.

Radne skupine čine predstavnici fakulteta i predstavnici tržišta rada imenovani radi izrade standarda kvalifikacija i unaprjeđenja studijskih programa na temelju na ishoda učenja.

Kroz projekt je već provedena analiza sektora građevinarstva koja služi kao podloga i potpora za rad na izradi

standarda kvalifikacija i definiranje ishoda učenja studijskih programa. Provedeno je i stručno usavršavanje nastavnika, odnosno radionice vezane uz unaprjeđenje tehničkih vještina pri 3D modeliranju i 3D vizualizaciji građevina.

U svrhu prepoznatljivosti, diseminacije rezultata rada i projektnih aktivnosti te osiguranja platforme za komunikaciju članova projektnog tima pokrenuta je [mrežna stranica projekta](#).

U sljedećem razdoblju provedbe projekta bit će nastavljena izrada standarda kvalifikacija te pripremne aktivnosti vezane uz studijske posjete i organizaciju okruglog stola „Vizija inženjerskog obrazovanja“.

Studijski posjet predstavnika pravnih fakulteta sveučilišta u Osijeku, Rijeci i Splitu pravnim fakultetima u Njemačkoj i Francuskoj

U okviru projekta „**IURISPRUDENTIA - Unapređivanje kvalitete obrazovanja na pravnim fakultetima osječkog, riječkog i splitskog sveučilišta**” provedeno je studijsko putovanje koje je trajalo od 30. studenoga 2015. do 4. prosinca 2015.

Predstavnici pravnih fakulteta sveučilišta u Osijeku, Rijeci i Splitu posjetili su četiri fakulteta u Njemačkoj i Francuskoj.

Pravni fakultet Sveučilišta u Mannheimu dao je cjelovit presjek studijskih programa. Visoka škola za javnu upravu u Kehl predstavlja je svoje studije, smjerove i praksu kao sastavni dio studijskog programa te mogućnosti zapošljavanja na tržištu pokrajine Baden-Württemberg. Na Pravnom fakultetu Sveučilišta Alberta Ludwiga u Freiburgu raspravljalo se o sličnostima i razlikama studijskih programa pojedinih sveučilišta u Njemačkoj. Posjetom Fakultetu prava, političkih znanosti i uprave Sveučilišta u Strassbourgu sudionici su dobili uvid u funkcioniranje Bolonjskog procesa u Francuskoj, primjenu sustava ECTS i kvalifikacije koje su standardizirane na nacionalnoj razini.

Cilj je bio usporediti studijske programe, primjenu sustava ECTS, ishode učenja kao korak prema uspješnom moderniziranju studijskih programa pravnih fakulteta partnera na projektu i redefiniranje ishoda učenja pravnih fakulteta na razinama kvalifikacija.

Više informacija o projektu dostupno je [ovdje](#).

Okrugli stol s poslodavcima i dionicima u okviru projekta zelene i održive gradnje

Fakultet građevinarstva, arhitekture i geodezije Sveučilišta u Splitu nositelj je projekta „**Razvoj visokoobrazovnih standarda zanimanja i standarda kvalifikacija za područje održive i zelene gradnje uz razvoj novog sveučilišnog diplomskog programa održive i zelene gradnje s naglaskom na mediteransko područje**”, u sklopu kojega je 13. studenoga 2015. u prostorijama Hrvatske komore inženjera građevinarstva održan okrugli stol s poslodavcima i važnim dionicima iz područja gradnje u Zagrebu. Kroz dinamičnu diskusiju od relevantnih sudionika prikupljeni su podaci o ključnim vještinama koje bi, prema njihovu mišljenju, trebao imati stručnjak održive i zelene gradnje.

Cilj okruglog stola bio je u skladu s metodologijom HKO-a utvrditi znanja i vještine koje su poslodavcima potrebne kod budućih djelatnika u ovom području.

U daljnjem radu na projektu koristit će se iskustva u uvođenju novih obrazovnih smjerova iz područja održive i zelene gradnje koja su predstavnicima projekta prenesena 16. listopada 2015. na sastanku s predstavnicima *World Green Building Councila - World GBC-ja, Italia GBC-ja i Espana GBC-ja*, u sklopu projektnog posjeta međunarodnom sajmu zelene i održive gradnje u Veroni.

Posjet predstavnika Pomorskog fakulteta Sveučilišta u Splitu i partnera Švedskoj i Španjolskoj

U okviru projekta „**Pomorski menadžment za 21. stoljeće – održiv i inteligentan razvoj obalnog područja kroz razvoj standarda zanimanja i standarda kvalifikacije u području Pomorskog menadžmenta te unapređenje istomenoga sveučilišnog diplomskog studija**“, čiji je nositelj Pomorski fakultet Sveučilišta u Splitu, organiziran je studijski posjet Valenciji od 30. studenoga do 4. prosinca 2015.

Posjet je bio namijenjen službenim partnerima projekta – tvrtkama i institucijama sa splitskog područja koje imaju iskustva u pomorskim djelatnostima (Plovput, Lučka uprava Splitsko-dalmatinske županije, Marina Kaštela, BavAdria Yachting).

Prilikom petodnevnog boravka u Valenciji hrvatska se delegacija susrela s predstavnicima Gospodarske komore Valencija, Politehničkog sveučilišta Valencija, Fepor-tsa (Lučkog instituta za obrazovanje i suradnju), Zaklade Luke Valencija, Lučke uprave Valencija, Katoličkog sveučilišta Valencija, a posjećeno je i sjedište Grupe Balearia u Deniji, kao i Real Club Nautico. Studijski posjet organiziran je uz suradnju s Odsjekom za međunarodne poslove Hrvatske gospodarske komore u Splitu.

Prvo studijsko putovanje, provedeno u razdoblju od 27. do 31. listopada 2015., bilo je namijenjeno nastavnicima Pomorskog fakulteta Sveučilišta u Splitu, koji su ujedno i ciljna skupina projekta.

Nastavnici su imali priliku posjetiti Chalmers University u Göteborgu, kao i World Maritime University u Malmou. Projekt se provodi kako bi se povećala prepoznatljivost zanimanja i kvalifikacija iz područja pomorskog menadžmenta na tržištu rada razvijanjem veza s ključnim poslodavcima iz sektora te unaprijedile vještine nastavnčkog kadra Pomorskog fakulteta u području primjene Hrvatskoga kvalifikacijskog okvira.

Više o projektu i detaljni izvještaji s puta mogu se pronaći na [mrežnim stranicama projekta](#).

Studijsko putovanje studenata Tekstilno-tehnološkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu na sajam ITMA u Milanu

U sklopu projekta „**Razvoj standarda kvalifikacija i pred-diplomskih studijskih programa na Tekstilno-tehnološkom fakultetu**“ u razdoblju od 11. do 14. studenoga 2015. organizirano je studijsko putovanje studenata na sajam ITMA u Milanu. ITMA je najveći svjetski sajam tekstilnih i odjevnih strojeva koji se održava svake četvrte godine i okuplja ugledne svjetske tvrtke iz područja tekstilne tehnologije.

Svrha organiziranog putovanja bila je potaknuti povećanje broja studenata koji završavaju studij.

Opći je cilj projekta unapređenje kvalitete visokog obrazovanja u području tekstilne tehnologije i inženjerstva te tekstilnog i modnog dizajna kroz razvoj i provedbu Hrvatskoga kvalifikacijskog okvira, a nositelj je Tekstilno-tehnološki fakultet Sveučilišta u Zagrebu.

Više informacija dostupno je putem [mrežnih stranica projekta](#).

Okrugli stolovi u svrhu izrade standarda zanimanja za nastavnike informatike, tehnike, biologije, kemije, fizike i matematike

U okviru projekta pod nazivom „**Razvoj modernih studijskih programa za izobrazbu nastavnika informatike, tehnike, biologije, kemije, fizike i matematike na temeljima razvoja Hrvatskog kvalifikacijskog okvira – STEMp**”, čiji je nositelj Prirodoslovno-matematički fakultet Sveučilišta u Splitu, u sklopu drugog elementa „Definiranje ključnih poslova i kompetencija za standard zanimanja nastavnika informatike, tehnike, biologije, kemije, fizike i matematike”, 11., 12. i 13. studenoga 2015. održan je prvi okrugli stol za razvijanje standarda zanimanja na kojem su sudjelovali partneri iz raznih dijelova Hrvatske.

Nakon drugog okruglog stola održanog 9., 10. i 11. prosinca 2015. nastalo je šest nacrtu zahtjeva za upis standarda zanimanja u Registar HKO-a za standarde koji se projektom razvijaju.

Kao analitička podloga za izradu standarda zanimanja u sklopu projekta STEMp provedena je Anketa o standardu zanimanja. U svrhu provedbe ovog elementa projekta pripremljena je brošura pod nazivom „Kako razviti standard zanimanja?”.

Interaktivno predstavljanje vizualnog identiteta dostupno je putem [poveznice](#), a više informacija o projektu na [mrežnim stranicama projekta](#).

Podskupine za unapređenje sustava osiguravanja kvalitete u visokom obrazovanju u sektoru rudarstva, geologije i kemijske tehnologije

Tijekom studenoga i prosinca 2015. ekspertne radne skupine Rudarsko-geološko-naftnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu te Fakulteta kemijskog inženjerstva i tehnologije Sveučilišta u Zagrebu podijelile su se u sedam podskupina u okviru projekta „**TARGET - Uspostava visokoobrazovnih standarda kvalifikacija i zanimanja u sektoru rudarstva, geologije i kemijske tehnologije**”, čija je svrha unapređenje sustava osiguravanja kvalitete u visokom obrazovanju u sektoru rudarstva, geologije i kemijske tehnologije.

Skupine će se baviti detaljnom analizom anketa o ključnim poslovima i kompetencijama provedenih među poslodavcima za osam različitih zanimanja. Uz analizu anketa, podskupine trenutno intenzivno rade na analizi sektora i strateške utemeljenosti zanimanja.

U tijeku je proces podizanja 20 postojećih e-kolegija na višu razinu upotrebe tehnologije s ciljem unapređenja kvalitete nastavnog procesa, a tijekom studenoga i prosinca provedene su radionice sa studentima o akademskim i socijalnim vještinama.

Više informacija dostupno je [ovdje](#).

Okrugli stol „Smjernice i trendovi na tržištu rada u sektoru poljoprivrede” na Poljoprivrednom fakultetu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku

U četvrtak, 12. studenoga 2015., na Poljoprivrednom fakultetu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku održan je okrugli stol „Smjernice i trendovi na tržištu rada u sektoru poljoprivrede” u okviru projekta **„Unaprjeđenje kvalitete i primjena HKO-a u preddiplomskim sveučilišnim studijima poljoprivrede”**, čiji je nositelj Poljoprivredni fakultet Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku.

Prof. dr. sc. Krunoslav Zmaić, voditelj projekta, otvorio je okrugli stol prezentacijom o ulozi i značenju HKO-a u obrazovanju u poljoprivredi predstavivši HKO i njegov način primjene u visokom obrazovanju, kao i proces izrade standarda zanimanja i kvalifikacija u skladu sa zahtjevima tržišta rada.

Na okruglom stolu izloženi su statistički podaci o kretanju na tržištu rada te trendovima i zahtjevima u sektoru poljoprivrede, kao i mogućnosti i izazovi koji će pokazati u kojem će se smjeru u sektoru poljoprivrede razvijati strateški okvir do 2020. godine.

Bilo je riječi i o ispunjavanju zahtjeva tržišta rada pomoću programa cjeloživotnog učenja.

Kao jedan od željenih ciljeva projekta istaknuto je postizanje veće prepoznatljivosti na tržištu rada studenata koji su završili preddiplomske studije u polju poljoprivrede usklađene s izrađenim standardima zanimanja i standardima kvalifikacija.

Više informacija o projektu i njegovoj provedbi može se pronaći na [mrežnim stranicama projekta](#).

Predstavljanje HKO-a na učiteljskim fakultetima sveučilišta u Rijeci i Zagrebu

Mr. sc. Ana Tecilazić — Goršić, načelnica Sektora za kvalitetu visokog obrazovanja, međunarodnu suradnju i europske poslove Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta, predstavila je ulogu Hrvatskoga kvalifikacijskog okvira u osiguravanju kvalitete visokog obrazovanja na Učiteljskom fakultetu Sveučilišta u Rijeci 7. prosinca 2015. i na Učiteljskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu 15. prosinca 2015. Pritom je istaknuta važnost ishoda učenja, koji su u središtu Hrvatskoga kvalifikacijskog okvira, a predstavljaju konceptualni pomak prema učenju usmjerenom na studenta. Ishodi su učenja kompetencije koje je osoba stekla učenjem i dokazala nakon postupka učenja, pri čemu sam postupak učenja nije ključan budući da je ishod učenja provjeren.

Stavljajući u središte ishode učenja, Hrvatski kvalifikacijski okvir pruža osnovu za priznavanje i vrednovanje ishoda neformalnog i informalnog učenja.

Ova su dva fakulteta partneri na projektu **„Standardi kvalifikacija i unapređivanje kvalitete studijskih programa odgajatelja i učitelja”**, čiji je cilj razvoj i unapređenje studijskih programa sveučilišne preddiplomske i diplomske razine u ranom i predškolskom odgoju i obrazovanju te postojećih studijskih programa integriranog preddiplomskog i diplomskog sveučilišnog učiteljskog studija primjenom instrumenata HKO-a.

Nositelj je projekta Učiteljski fakultet Sveučilišta u Rijeci.

Početak izrade standarda zanimanja na Sveučilišnom odjelu zdravstvenih studija Sveučilišta u Splitu

U okviru projekta „Izrada standarda zanimanja / kvalifikacija uz unaprjeđenje zdravstvenih studijskih programa” Sveučilišni odjel zdravstvenih studija Sveučilišta u Splitu započeo je s izradom standarda zanimanja iz područja sestrinstva, fizioterapije, primaljstva, medicinsko-laboratorijske dijagnostike i radiološke tehnologije.

Nakon provedbe Ankete o standardu zanimanja pristupit će se izradi deset standarda zanimanja, čije bi radne verzije trebale biti gotove do drugog radnog sastanka za izradu standarda zanimanja, koji će se održati 16. siječnja 2016.

Prvi sastanak radne skupine za izradu standarda zanimanja na Sveučilišnom odjelu zdravstvenih studija prema metodologiji izrade standarda zanimanja Ministarstva rada i mirovinskoga sustava održan je 14. studenoga 2015.

U petak, 11. prosinca 2015., održana je konferencija za novinare na kojoj je predstavljen značaj izrade standarda zanimanja i standarda kvalifikacija za zdravstvene studije i zdravstvena zanimanja te za studente i poslodavce u zdravstvu.

Nove boje znanja

Strategija obrazovanja, znanosti i tehnologije

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta imenovalo je **Nacionalnu skupinu za unapređenje socijalne dimenzije visokog obrazovanja**, koja je 2. studenoga 2015. održala svoj prvi sastanak.

Nacionalna skupina za unapređenje socijalne dimenzije visokog obrazovanja

Nacionalna skupina zadužena je za provođenje mjera iz Strategije obrazovanja, znanosti i tehnologije u okviru 6. cilja – Unaprijediti studentski standard uz posebnu skrb za socijalnu dimenziju studiranja.

U narednom razdoblju izradit će program rada usmjeren k ispunjavanju strateških ciljeva 6.1., koji se odnosi na preustroj sustava podrške studentskom standardu u cilju postizanja veće pravednosti, 6.2., koji predviđa izradu i primjenu novog programa unapređenja socijalne dimenzije studiranja uz identifikaciju podzastupljenih i ranjivih skupina i omogućavanje njihove kvalitetnije uključenosti, te 6.4., koji je usmjeren većoj i lakšoj participaciji osoba s invaliditetom.

U Ministarstvu znanosti, obrazovanja i sporta 11. studenoga 2015. održana je **tiskovna konferencija** na kojoj je predstavljen dosadašnji rad te prva predložena rješenja u okviru Cjelovite kurikularne reforme. Uvodne riječi održali su ministar prof. dr. sc. Vedran Mornar i predsjednik Posebnog stručnog povjerenstva prof. dr. sc. Neven Budak. Dr. sc. Boris Jokić, voditelj Cjelovite kurikularne reforme, u svojem je izlaganju predstavio dosadašnji rad stručnih radnih skupina, prijedloge rješenja u predškolskom i osnovnoškolskom odgoju i obrazovanju, strukovnom i gimnazijskom obrazovanju.

prof. dr. sc. Boris Jokić

U okviru kurikularne reforme trenutno **više od 50 stručnih radnih skupina** radi na pripremi prijedloga nacionalnih kurikulumata, kurikulumata područja, međupredmetnih tema i predmeta te triju okvira na nacionalnoj razini: okvira za vrednovanje procesa i ishoda učenja u odgojno-obrazovnom sustavu RH, okvira za prilagodbu i poticanje iskustava učenja te vrednovanja postignuća učenika s teškoćama i okvira za poticanje iskustava učenja te vrednovanje postignuća darovitih učenika.

U utorak, 8. prosinca 2015., donesene su **Odluka o imenovanju članova stručnih radnih skupina za izradu prijedloga kurikulumskih dokumenata za nacionalne manjine** te **Odluke o imenovanju konzultanata Ekspertne radne skupine za provedbu Cjelovite kurikularne reforme**, koji će dati konstruktivne kritike i komentare, odnosno kritički osvrt na prijedloge kurikularnih dokumenata.

Radna skupina za izradu prijedloga, ciljeva, mjera i nadležnosti vezanih uz stručno izdavaštvo tijekom studenog i prosinca dovršila je izradu dokumenta Ciljevi, mjere i nadležnosti za područje znanstvenog i stručnog izdavaštva. U dokumentu je, između ostalog, istaknuta važnost pokretanja dubinskog istraživanja objavljivanja knjiga, stručnog vrednovanja, navika čitanja i kupovine knjiga, koje će se provoditi svakih pet godina kao podloga za

donošenje politika, mjera i akcija. Provođenjem mjera i ostvarivanjem navedenih ciljeva Republika Hrvatska će u idućih pet godina ustanoviti stabilan sustav potpore i promidžbe znanstvenog i stručnog izdavaštva, kao i prevođenja kapitalnih djela, otvoriti uspješne kanale promoviranja hrvatskih autora u zemlji, regiji i svijetu te implementirati sustav praćenja, evaluacije i distribucije, kako u akademskoj, tako i u široj zajednici.

Ekspertna skupina za praćenje i planiranje provedbe strategije obrazovanja odraslih 30. studenoga 2015. godine održala je 5. sastanak s ciljem rada na Operativnom planu provedbe mjera s prioritetima i razradom aktivnosti unutar pojedinih mjera. Između ostalog, razgovaralo se o važnosti analize sadašnje ponude programa obrazovanja i usavršavanja odraslih te razvijanju novih programa, o važnosti stvaranja novih standarda zanimanja i kvalifikacija u skladu s Hrvatskim kvalifikacijskim okvirom te o stvaranju partnerstva između ustanova za obrazovanje odraslih, gospodarstvenika i lokalne uprave.

U studenom je pokrenut rad **Stručnog tima za razvoj sustava vanjskog vrednovanja odgojno-obrazovnih ustanova** koji će se baviti 8. ciljem Strategije — Ustrojiti sustav osiguravanja kvalitete odgoja i obrazovanja. Na prvom je sastanku, održanom 26. studenoga 2015. u Nacionalnom centru za vanjsko vrednovanje obrazovanja, predsjednik Stručnog tima dr. sc. Petar Bezinović predstavio prijedlog projekta „Razvoj sustava vanjskoga vrednovanja odgojno-obrazovnih ustanova“, koji se bavi razvojem sustava osiguravanja kvalitete predtercijarnog obrazovanja. Na drugom sastanku, održanom 8. prosinca 2015., prikazani su i raspravljani postojeći pristupi vrednovanju kvalitete obrazovanja u Republici Hrvatskoj s ciljem poticanja rasprave o korištenju postojećih pristupa i iskustava za razvoj zajedničke metodologije vanjskog vrednovanja odgojno-obrazovnih ustanova.

Stručni tim za razvoj vanjskog vrednovanja odgojno-obrazovnih ustanova

Projekt „Potpora radu HKO Sektorskih vijeća i ostalih dionika u procesu provedbe HKO-a”

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta nositelj je projekta „Potpora radu HKO sektorskih vijeća i ostalih dionika u procesu provedbe HKO-a” u iznosu od 1.917.000,00 kuna, koji sufinancira Europska unija iz Europskog socijalnog fonda u iznosu od 85%.

Projekt se provodi u sklopu Operativnog programa Razvoj ljudskih potencijala 2007. - 2013., u skladu s ciljevima Prioritetne osi 3. Unaprjeđenje ljudskog kapitala u obrazovanju, istraživanju i razvoju, a provodit će se u trajanju od 15 mjeseci, odnosno u razdoblju između siječnja 2015. i travnja 2016.

Cilj je projekta pružiti potporu uspostavi i djelovanju sektorskih vijeća te s njima povezanih drugih dionika važnih

za provedbu Hrvatskoga kvalifikacijskog okvira, sukladno Zakonu o HKO-u. Također, projektom se namjerava pružiti potpora Agenciji za znanost i visoko obrazovanje u vrednovanju usklađenosti studijskih programa u odnosu na odgovarajuće standarde kvalifikacija te Ministarstvu znanosti, obrazovanja i sporta u vrednovanju usklađenosti obrazovnih programa u odnosu na odgovarajuće standarde kvalifikacija iz Registra HKO-a.

Projektom će se šira javnost nastojati upoznati s razvojem HKO-a, njegovom svrhom i mogućnošću korištenja tijekom obrazovanja, učenja i zapošljavanja.